

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 1 Kasım 2011
Nr.ref: RK 155/11

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava no: KI 86/10

Başvurucular

**Zora Palić
Paško Palić**

Kosova Yüksek Mahkemesinin Rev.nr. 218/2006 sayı ve 15 Mayıs 2008 tarihli kararı ile Lipyan Belediye Mahkemesinin P.nr. 177/2002 sayı ve 9 Ocak 2003 tarihli kararının Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, Lipyan'da mukim Bayan Zora Palić ile Bay Paško Palić'tir.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucuların itiraz ettikleri kararlar:
 - a. Başvurucuya 16 Aralık 2006 tarihinde teslim edilen Kosova Yüksek Mahkemesinin Rev.nr. 218/2006 sayı ve 15 Mayıs 2008 tarihli kararı;
 - b. Başvurucuya 3 Haziran 2003 tarihinde teslim edilen Lipyan Belediye Mahkemesinin P.nr. 177/2002 sayı ve 9 Ocak 2003 tarihli kararı.

Dava konusu

3. Başvurucu, Kosova Cumhuriyeti Anayasasının (bundan sonra "Anayasa" şeklinde anılacaktır) 49. maddesinin [Çalışma ve Mesleği İcra Etme Hakkı] ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

Yasal Dayanak

4. Anayasanın 113.7 maddesi, 03/L-121 sayılı Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır) 22. maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 56 (2). kuralı.

Davanın Mahkemeye Geliş Biçimi

5. Başvurucu 15 Eylül 2010 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesine (bundan sonra "Mahkeme" şeklinde anılacaktır) başvurusunu yapmıştır.
6. Başvurucunun istemi 9 Kasım 2010 tarihinde Lipyan Belediye Mahkemesine iletilmiştir.
7. Mahkeme Başkanının 7 Aralık 2010 tarih ve GJR. KI 86/10 sayılı emirnamesiyle Yargıç Snezhana Botusharova raportör yargıç olarak tayin edilmiştir. Aynı tarih ve KSH KI 86/10 sayılı emirname ile yargıçlar Almiro Rodrigues, Kadri Kryeziu ve Gjyljeta Mushkolaj'dan oluşan ön inceleme heyeti belirlenmiştir.
8. Ön inceleme heyeti raportör yargıcın raporunu 2 Mart 2011 tarihinde görüşükten sonra başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

9. Başvurucular, Lipyan Belediye Mahkemesinden kendilerinin daha önce çalıştıkları Yanova ilkokulundaki işyerine geri iadelerini talep etmişlerdir. Belediye Mahkemesi başvurucuların istemini mesnetsiz bularak (P. Nr. 177/2002 sayılı karar) 9 Ocak 2003 tarihinde reddetmiştir.
10. Başvurucular Belediye Mahkemesinde şu beyanlarda bulunmuşlardır:
 - a. Onlar 32 ve 30 yıldan beri kesintisiz olarak çalışmışlardır;
 - b. Herhangi bir dayanak olmaksızın UNMIK tarafından işlerine devam etmeleri engellenmiştir;
 - c. Onlar 31 Aralık 1999 tarihine kadar maaş alıp, 31 Ağustos 2000 tarihine kadar sözleşme süreleri vardı;
 - d. Okul idaresinden sözlü ve yazılı olarak işlerini devam ettirmelerini talep etmişlerdir;

- e. Başvurucular hakkında herhangi bir disiplin işlemi yapılmamış olup, işlerine son verildiğine dair herhangi bir karar kendilerine verilmemiştir.
11. Davalı taraf Belediye Mahkemesine şu cevabı vermiştir:
- Başvurucular 1 Eylül 2000 tarihinden 29 Eylül 2001 tarihine kadar işe gitmemişlerdir;
 - Başvurucuların işgal ettikleri görevlere ders sürecinin normal devam edebilmesi için ve başvurucuların derslerine girdikleri öğrencilere ders verebilmek amacıyla okul tarafından iki yeni kişi istihdam edilmiştir;
 - Okula personel alımı veya personel çıkartımı konusunda UNMIK Eğitim Departmanı yetkili kılınmıştır.
12. Belediye Mahkemesi şu sonuca varmıştır:
- Lipyan Belediyesi Yerel Topluluklar Koordinatörü, yeni alınan kadrolar tarafından kendi istekleriyle terk ettikleri pozisyonlarının doldurulduğunu başvuruculara bildirmiştir.
 - Başvurucular, iddia edilen hak ihlali konusunda çalışma yasasına göre okulun yetkili organlarına herhangi bir şikayette bulunmamışlardır.
 - İş İlişkisi Yasasının 83.2 maddesine (Temel Haklar) hakların korunması için, kuruluşun yetkili organları tarafından önceden talep edildiği durumlar dışında, mahkemeye başvurulamayacağı öngörülmüştür.
13. Başvurucular Priştine Bölge Mahkemesi nezdinde itirazda bulunmuş, ancak bu mahkeme itirazı reddedip Lipyan Belediye Mahkemesinin kararını destekleyerek, maddi ve usul hukukunun doğru uygulandığını vurgulamıştır (Gzh. Nr. 394/2003 sayı ve 14 Temmuz 2005 tarihli karar).
14. Başvurucular daha sonra Yüksek Mahkeme nezdinde itirazda bulunup şunu vurgulamışlardır:
- Hukuk mahkemeleri iş ilişkisine son vermek için yasal dayanağın olup olmadığını değerlendirmemişlerdir;
 - Başvurucuların gönüllü olarak işi bıraktıklarına dair bir delil bulunmamaktadır.
 - Başvurucuların sundukları tüm delilleri hukuk mahkemeleri dikkate almamışlardır.
 - Hukuk mahkemeleri kararlarının gerekçeleri yoktu.
15. Yüksek Mahkeme itiraz dilekçesini mesnetsiz bularak (Rev. Nr 218/2006 sayı ve 15 Mayıs 2008 tarihli karar) hukuk mahkemeleri tarafından mevcut durum ile maddi ve usul hukukun doğru uygulandığını vurgulamıştır.

Başvurucuların iddiaları

- Başvurucular, sözleşmelerinin gayri meşru ve Anayasaya aykırı şekilde feshedildiğini ileri sürmüşlerdir.
- Dahası başvurucular, Anayasanın temel vatandaşlık hakları ile bu davada söz konusu olan çalışma hakkını güvence altına aldığı ileri sürmüşlerdir.
- Bunun dışında başvurucular, Kosova vatandaşı olduklarını ve iş sözleşmesine göre 30 yıldan bu yana çalıştıkları için çalışma haklarının olduğunu ve okul tarafından

herhangi bir karar çıkartılmaksızın işlerine son verilmesinin anlamsız olduğunu ifade etmişlerdir.

İstemin kabul edilirlığının değerdendirilmesi

19. Başvuruların, Anayasanın 49. maddesi [Çalışma ve Mesleğini Yapma Hakkı] ile güvence altına alınan haklarının ihlali olup olmadığı konusunda karara varabilmek için Mahkeme, öncelikle Anayasada belirtilip yasa ve içtüzükte vurgulanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerdendirmek durumundadır.
20. Öngörülen kabul edilirlilik koşullarından biri, Yasanın 49. maddesinde belirtildiği şekilde başvuruçuların davasıyla ilgili son kademe mahkemesinin kararını kabul ettikleri andan itibaren 4 aylık süre içerisinde başvuru yapmaları gereğiyle ilgilidir. Netice itibariyle mevcut davayla ilgili Yüksek Mahkemenin çıkarttığı son karar 15 Mayıs 2008 tarihli olup başvuruçulara 16 Aralık 2008 tarihinde teslim edilmiştir. Bunun üzerine başvuruçular 15 Eylül 2010 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvurarak Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra 4 aydan uzun bir süre geçmiş oldu (bkz. Yasanın 56. maddesi).
21. Yasanın 49. maddesine göre başvuru süresi aşılmıştır.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa Mahkemesi, Yasanın 20. maddesine ve İçtüzüğün 56(2) kuralına dayanarak 2 Mart 2011 tarihinde yapılan duruşmada oybirliğiyle:

- I. İstemin kabul edilmez olarak REDDİNE karar vermiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Snezhana Botusharova, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza